

Naše časopisy [1948]

V lednovém čísle *Křesťanské revue* naznačuje prof. Odložilík velkou část problematiky dnešního Německa. Ukazuje, že poražené Německo stojí dnes jako hráz mezi vítězi. Není to však proto, že se opět zdvihá k odvetě, jak tomu bylo brzy po první světové válce, nýbrž spíše tím, že se propadá, aby uniklo kontrole. Nebezpečí plyne z Německa spravovaného několikerou okupační správou, neodpovědného ani za svůj život, tím méně pak za vývoj mezinárodních styků nebo světového hospodářství. Všimá si pak dvou knih o Německu a na konci uzavírá, že dokud potrvá rozdělení na čtyři pásma a vysoké přehrady mezi Německem a sousedními zeměmi, nebude lehké udělat si třeba jen povšechnou představu o tom, kam se obrátí Německo, až bude stát na svých nohou.

V článku „Inflace, nemoc současného světa“, kterým je zahájeno 4. číslo *Naší doby*, prohlašuje prof. Josef Macek, že to nebyl komunismus, který ve Francii prohrál velikou stávkou odborových organizací, nýbrž chybná hospodářská theorie a na ní založená pochybená hospodářská politika, kterou až do nedávna dělaly všechny francouzské politické strany. Vysvětluje pak, že chybná theorie záležela v názoru, že lze nežádoucí vzestup cenové hladiny vyvážit zvýšením mezd, a že nežádoucí účinek zvýšení mezd lze odčinit zvýšením cen. Ukazuje také, že základní chyba, která zavinuje současnou bídu světa, je chybný názor na funkci peněz v organizaci lidské spolupráce a v spoluzžívání jejich výsledků. Tato chyba má však svoji stránku rozumovou (theoretickou) i mravní, právní a politickou. V článku „Setkání se světem“ píše tamtéž Dr. Škarvan o svých pozorováních a zkušenostech z konference křesťanské mládeže v Oslo minulého roku. Toto setkání prý dalo účastníkům poznat, kam až pronikla hluboká nedůvěra člověka k člověku. Ukázalo závažnost a naléhavost problémů barevných národů, jejich pokročilý nacionalismus a touhu po svobodě. Ukázalo také, že křesťanství a křesťanstvo může mnoho očekávat od svých vyznavačů z afrických a asijských národů.

V *Kritickém měsíčníku* se zamýšlí Václav Černý nad socialistickým rokem 1848 a jeho dědictvím a po skvělém rozboru tehdejší myšlenkové síly i slabosti nových proudů socialistických říká: Marxismu dnes chybí pól přemýšlení o autonomii člověka a podstatě osobnosti lidské, chybí mu úcta k jejich hodnotě a často i vědomí, původně samozřejmé, že smyslem socialismu není uchopit veřejnou moc, ovládnout stát a těšit se z vlastní síly, nýbrž zvětšovat ihned a do nekonečna oblast oné autonomie a rozvojových možností svobodné osobnosti. Nakonec vyslovuje domněnku dost paradoxní, že je dnes socialismus třeba ve světovém měřítku anarchistické kúry, tj. kúry filosofií individuální svobody, autonomie a nedotknutelné osobnosti a tvůrčí, revoluční iniciativnosti jednotlivce.

Z ciziny:

V desátém čísle novozélandského časopisu *Student* píše L. G. Hanna důležitý článek o vyhlídkách lidstva /outlook for Mankind/. Budoucnost lidstva záleží na každém z nás: jde jen o to, budeme-li chtít vyjít se seriosním programem. Naší výzbrojí je dějinná perspektiva, náboženská víra a intelekt; ty nám umožňují nejen přehled po současné její situaci, ale také její zhodnocení. Ovšem člověk nemůže posuzovat svůj význam zde na zemi obvyklými měřítky, která jsou dána nebo volena jím samým. Konečně má svůj význam vyjadřitelný jen v termínech nekonečného. Pro křesťana to znamená, že současně události mají svůj smysl jen měřeny věčnými Božími záměry. Boží vůle se tak stává determinujícím faktorem v průběhu dějin: přijme-li ji člověk, dojde svého naplnění a stane svého naplnění a stane se tak spoludělníkem Božím na dovršování stvořitelského plánu. Odmítne-li však, zřítí se jeho život do propasti. Dnes se skutečně zdá, že se lidstvo propadá do hněvu a zloby. Naše průmyslová civilizace je bezbožeckou civilizací ve svých záměrech a ve směru svého vývoje. Tolik obávané nové atomické objevy jsou jen symptomem hlubšího problému naší doby: že totiž člověk, dobývá vnější vlády nad světem přírody, ztratil vnitřní vládu nad sebou v Kristu. V opětném dobytí této vnitřní vlády bude první úkol lidstva ve zbývajících desetiletích tohoto století. Církev si bude muset zvyknout na novou skutečnost, totiž že je nyní znovu malým, menšinovým hnutím ve stále

nepřátelštějším světě. V takové situaci prokáží křesťanští muži a ženy nejlepší službu své době tím, že obnoví osobní křesťanskou disciplinu ve svém denním životě a tím znovu vybudují základy křesťanské odpovědnosti. Druhým úkolem naším bude snaha pozvednout všechny své vztahy k druhým lidem na úroveň vztahů člověka k člověku. Ve své abstraktnosti myslíme v kategoriích, které odosobňují náš poměr k ostatním lidem. Dosažení opětného zlidštění denního života je náboženský úkol, který musí být splněn ať přijde jakýkoli nový lidský pořádek na tento svět.